

NIPT – vad är det?

NIPT är en förkortning av **Non Invasive Prenatal Test**. NIPT är ett blodprov som tas på den gravida kvinnan för att undersöka om fostret har en kromosomavvikelse. Provet innebär analys av små DNA-fragment från fostret som finns i kvinnans blod. NIPT används i första hand som andra steg i utredningen vid misstanke om ökad sannolikhet för kromosomfel hos fostret efter KUB-test (undersökning med kombinerad metod innefattande ultraljud med nackupplärningsmätning hos fostret och biokemi (blodprov) hos modern).

Man kan undersöka för eventuell förekomst av flera olika kromosomavvikelser med NIPT. Det vanligaste är att testet innefattar avvikelser av kromosomerna 13, 18 och 21. Downs syndrom innebär att man har en extra kopia av den 21:a kromosomen.

Generellt kan sägas att NIPT är en känslig och bra metod för att leta efter avvikelser, förutsatt att dessa avvikelser är ”tillräckligt vanligt förekommande” i befolkningen. Ju ovanligare en kromosomavvikelse är, desto mer osäker blir NIPT som metod. Det är därför som NIPT i Västra Götaland enbart testar för kromosomavvikelser i kromosom 13, 18 och 21.

NIPT är ett säkert test om provet visar ”inga avvikelser”. Om provet indikerar avvikelser måste man alltid bekräfta detta fynd med andra metoder (fostervattenprov eller moderkaksprov).

Vilka patienter erbjuds NIPT kostnadsfritt?

Olika landsting har olika erbjudanden. I Västra Götaland erbjuds inte NIPT rutinmässigt till alla gravida kvinnor. Följande kategorier kan erbjudas NIPT kostnadsfritt:

- Kvinnor över 35 år, där KUB påvisar sannolikhet för kromosomavvikelse 1:51-1:200. (Kvinnor över 35 år med KUB-sannolikhet 1:2-1:50 samt kvinnor under 35 år med KUB-sannolikhet 1:2 - 1:200 erbjuds fostervatten- eller moderkaksprov.)
Om det med ultraljud uppmäts en nackuppkläring på 3,5 mm eller mer hos fostret finns anledning att göra invasiv provtagning (fostervatten- eller moderkaksprov) med utvidgad analys oavsett eventuellt normalt fynd vid NIPT, varför NIPT i denna situation enbart är meningsfullt om kvinnan/paret önskar undvika invasiv provtagning och kan acceptera att detta innebär en mindre omfattande utredning.
- Kvinnor där KUB påvisar sannolikhet för kromosomavvikelse som är större än 1:200, men som har ett medicinskt tillstånd som gör det olämpligt att genomgå fostervatten- eller moderkaksprov (t.ex. HIV, hepatit, blödningsbenägenhet).

När i graviditeten görs NIPT?

Blodprovet tas oftast efter utförd KUB-undersökning, och det medför att de flesta har passerat graviditetsvecka 12 - 13. Det går dock att ta provet redan i graviditetsvecka 10.

Vad händer om NIPT inte ger svar?

I någon eller några procent är svaret ”inkonklusivt”. Det kan bero på att halten av foster-DNA i kvinnans blod är för låg för att analysera. I dessa fall erbjuds oftast fostervatten- eller moderkaksprov.

Kontaktuppgifter

Vid eventuella frågor kontakta:

Antenatalmottagningen, SÄS, Borås
Tfn 033 – 616 30 97

På 1177.se kan du få mer information om sjukdomar, undersökningar, behandlingar och läkemedel samt få råd om hälsa. Du kan även läsa din journal och göra dina vårdärenden. Ring telefonnummer 1177 för sjukvårdsrådgivning dygnet runt. www.1177.se

Information om handlingen

Handlingstyp: Patientinformation

Gäller för: Kvinnoklinik

Innehållsansvar: Antje Johannsmeyer, (antjo1), Överläkare

Godkänd av: Karolina Andersson, (karan56), Verksamhetschef

Dokument-ID: SAS9641-1173499273-237

Version: 2.0

Giltig från: 2026-03-03

Giltig till: 2028-02-17